

har en saa betydelig Indflydelse paa hele Folkets Liv og Samsærjel og har ved de store Midler, der ere anbragte i Samme, en saa betydelig Indflydelse paa vor finantzielle Status, at man nødvendigvis maa betragte det her foreliggende Lovforslag som et af de vigtigste, der overhovedet kan tænkes forelagt en Repræsentation. Naar jeg ikke desto mindre ikke havde paatænkt fra Begyndelsen af at tage Ordet i denne Sag, saa er det ganske ligefrem, fordi jeg overhovedet ikke holder af at udtale mig, naar jeg ikke har dannet mig en selvstændig og bestemt Mening om de Forhold, som jeg udtaler mig om, og jeg skal ganske ærlig sige, at det ikke har været mig mulig om det, som maa siges at være Hoveddelen af det foreliggende Lovforslag, at danne mig en saadan bestemt Mening, at jeg derom havde tænkt at udtale mig, i alle Tilfælde ikke, forinden yderligere Oplysninger foreligge. Jeg siger ikke dette for dermed at udfaste en Bebrejdelse mod Regjeringen; thi jeg mener, at der baade i Lovforslaget selv og i de Bemærkninger, der ere tilføiede Lovforslaget til Oplysning, findes alt det, man kan vente at have paa dette Tidspunkt af Sagens Behandling. Det ligger jo i Sagens Natur, at naar der er Tale om Organisationen af en Etat og dens Lønningssmaade, af en Etat, der maasse bestaar af 5—6,000 Mennesker, er det, naar man skal danne sig en bestemt Mening om det Hele, nødvendigt at gaa ganske anderledes i Genselvstændighed, end det har været muligt at forelægge her til første Behandling, og end det i og for sig, er hensigtsmæssigt at forhandle i en saa stor Kredse som denne Forsamling. Men ligesom jeg gaar ud fra, at alt, hvad der er fornødent for at danne sig en Mening, vil blive forelagt det eventuelle Udvalg, saaledes er jeg ogsaa for mit Bedkommende overbevist om, at dette igjen gennem en Betænkning vil kunne forelægges os saa meget, at vi kunne danne os et fuldstændigt Begreb om det rigtige eller mindre rigtige i de forskjellige Forhold, som her ere paa Tale.

Dette forøvrigt kun til Oplysning om, hvorfor jeg i og for sig ikke havde tænkt paa at begjære Ordet ved Begyndelsen af denne Forhandling. Det, der bragte mig til at begjære Ordet, var de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem for Tilsted Amt's Edie Valgfreds (M. Andersen), som i Begyndelsen af denne Forhandling meget stærkt udtalte sig med Hensyn til de økonomiske Resultater af Sernbanedriften, som foreligge. Naar hans Udtalelser derom bragte mig til at begjære Ordet, er det ingenlunde, fordi jeg ikke indenfor disse Grændser sympathiserer

med det, der ligger bag ved hans Udtalelser; jeg er af Naturen økonomist anlagt, om jeg maa bruge det Udtryk, jeg har megen Interesse for hele vort Finantzielle og har den Overbevisning, at vort Finantzielle paa ingen mulig Maade er saa glimrende, som man saa ofte har villet gjøre det til, hvad jeg ogsaa til forskjellig Tid her i Thinget har søgt at paavise. Jeg interesserer mig altsaa ogsaa for, at Sernbanerne maa give et passende Overflud; ja, jeg sympathiserer ogsaa med ham, det skal jeg gjerne indrømme, for saa vidt som jeg gjerne skal slutte mig til hans Udtalelse om, at det Overflud, der har været i de senere Aaringer, af Sernbanedriften her i Landet, er mindre, end jeg for mit Bedkommende finder, den bør give. Men uagtet det altsaa for saa vidt interesserede mig, at disse Udtalelser ere komne frem, fordi de give en Støtte i den Retning, jeg tror, vi i Fremtiden væsentlig skulle have Diet aabent for, er jeg dog ikke ganske enig med ham i Alt det, han fremkom med, og ganske særlig maa jeg tilfsaa, at det gjerne kan være, at det Indtryk, som hans Tale gjorde, maasse dog ikke er det rette, endogsaa ikke det rette i den Betydning, at han selv staar paa det Standpunkt. Naar det ærede Medlem udtalte sig stærkt imod Statsbanedriften og i Modsigning dertil anbefalede den private Drift, saa støttede det ærede Medlem sig jo i sit første Foredrag paa en Mængde Oplysninger, som han gav os, og som vare meget interessante, men som i og for sig ikke oplyste om Andet, end hvad vi vide i Forveien, at Udbyttet af de danske Baner i de senere Aar har været betydeligt mindre end baade af de svenske og norske Baner, og jeg kunde ogsaa tilføie de tydske Statsbaner. Dels dertil støttede han sig, men dels støttede han sig ogsaa til den almindelige Sættning, at Statsbanedriften altid er dyrere end den private Drift. Derpaa gjorde han atter et Skridt videre og udtalte, at Sernbanedriften burde drives forretningsmæssigt, det var en Feil, at man var gaaet over fra den private Drift til Statsbanedriften. Jeg tror, han i den Henseende er gaaet en Del videre, end han egentlig selv mener, i alt Fald en Del videre, end jeg kan følge ham; og jeg tror, at Grunden dertil tildeels er den, at naar man taler om den private Administration i Modsigning til Statsadministrationen, saa er dette Udtryk noget tvetydigt. Man kan dermed mene forskjellige Ting, og det kom ikke frem paa den Maade, tror jeg, som er nødvendig, naar man klart skal se disse Ting. Man kan dermed mene, at under en vis given Plan for hele det